

Matthaeus antwoorden

1. Het stuk heet een passie omdat het over het lijdensverhaal van Jezus Christus gaat.
2. - Inhoudelijk: het eerste deel is de het gebeuren tot de gevangenneming van Jezus, in het tweede deel de berechting, de veroordeling, de kruisiging en de graflegging.
- Liturgisch: (liturgie=de kerkelijke ceremonie) tussen de twee delen in kwam in Bach's tijd de preek.
3. - Inhoudelijk: Het koor heeft de rol van het volk, dat commentaar geeft. In de koralen is meer afstand: het zijn overdenkingen over het gebeuren. Typisch protestant (empfindlich) om het zo persoonlijk en gewetensvol te maken. (Maar weer heel anders dan de amerikaans evangelicals die niet cerebraal, maar letterlijk uit hun dak gaan tijdens een dienst.)
- Muzikaal: in een dramatisch stuk vormen de homofone koralen een rustpunt in de muziek. Door de dubbelkorigheid kan het koor muzikaal reageren op wat men zoal roept als menigte. (wohin?)
4. - Inhoudelijk: Bach gebruikt een kinderkoor omdat dit de onschuld van Jezus symboliseert, de kinderen zijn immers nog onschuldig en jong.
- Muzikaal gebruikt hij de oude cantus firmus techniek (gregoriaanse melodie in lange notenwaarden waaromheen vrij gecomponeerde stemmen)
5. De sfeer die wordt neergezet is dramatisch: er staat iets groots te gebeuren.
6. Een splend ritme in zes-achtste beeldt Jezus uit die het zware kruis meezeult. Deze sfeer wordt onderbouwd door de donkere klankkleur van de strijkers, het orgelpunt in de bas en de melodieën van de hobo's die het verdriet weergeven in doorlopende melodielijnen.
7. De twee koren zijn twee groepen uit het volk, de ene groep vertelt het verhaal en de andere groep stelt vragen.
8. De polyfonie, er zijn voortdurend, vaak paarsgewijze, imitaties.
9. 1^e maat, bovenstem: e, e # g f#
10. Bijvoorbeeldkoraal tekst *'Herzliebster Jesu, was hast du verbrochen, Daß man ein solch scharf Urteil hat gesprochen? Was ist die Schuld? In was für Missetaten bist due geraten?'* Dit is droog constaterend zonder literaire ambitie. Wel is de aanspreekvorm herzliebster heel persoonlijk.
11. 'Seinen Jungern' zijn zijn discipelen.
12. Dit is een secco recitatief, ondanks dat er violen meespelen: ze hebben geen tegenmelodieën maar een paar akkoordtonen. Het begeleidende geheel is dus uiterst sober (secco=droog)
13. Het zijn de hoogste noten van het recitatief, dat geeft nadruk op het woord Ostern, bovendien gebruikt hij een kruis als symbool voor de op hande zijnde gebeurtenis: de kruisiging.
14. "Gekreuziget"
- het melisme, (meer noten over één lettergreep) maakt het belangrijk, laat ook zien dat dat niet één, twee drie gebeurt,
- notatiesymboliek: hoewel het stukje gewoon in de vrolijke toonsoort G majeur begint, komt er naar het einde toe een woud van kruisen.
- harmonisch: hier moduleert het stuk naar b-mineur via een (doorgangs)akkoord met maximaal veel kruisen: C# majeur met de fikse melodisch omspelende dissonanten A# en F#
15. Koor: "Geliefde Jezus, wat heeft U fout gedaan dat zij U zo'n zware straf hebben opgelegd? Wat is Uw schuld, wat voor fouten heeft U begaan?"
16. Homfonie.
17. Verwerking van de gebeurtenissen door het volk met een persoonlijke bespiegeling.

18. Oboe d'amore

& Oboe da Caccia

19. Het is een countertenor, dit is een mannenstem op alt-hoogte. (hij zingt met een getrainde falset stem) Vaak gebruikt vanwege de mooie klankkleurmenging.
20. Een basso continuo.
21. Maat 2: unisono, Maat 4: complementair ritme, Maat 34 2^e helft, onder 'Küchlein' een zijdelingse beweging (1 stijgt of daalt, de ander blijft gelijk)
22. "Bleibet" heeft Bach een zeer lang melisme gegeven omdat hij de nadruk wil leggen op het feit dat het volk Jezus altijd nodig zal hebben en in zijn armen eeuwige troost zal bieden.
23. Zijn laatste woorden zijn: "Eli, Eli, lama asabthani?" Dit betekent: "god, god, waarom heeft U mij verlaten?"
24. Het moment dat Jezus sterft aan het kruis, gebruikt Bach geen instrumentatie (a capella) en laat hij alleen de evangelist zingen "Und verschied." Daarna afsluiting met cadens zoals gebruikelijk.
25. In dit recitatief scheurt de voorhang (een groot doek) van de tempel: snelle 32^e ladders omhoog en omlaag, de aarde beeft en de graven openen zich: stijgende tremolo's.